סינגפור וז'נבה: הון ממלכתי ועושר פרטי

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

הניגוד לשווייץ בולט במיוחד. לשווייץ אין קרן עושר ריבונית במובן של GIC או Temasek. חיסכון הפרישה שלה מוחזק ברובו ברובד השני של תוכניות הפנסיה התעסוקתית, המנוהלות על ידי מספר רב של קרנות פנסיה פרטיות וציבוריות. ב־2024 עמד סך המאזן המשולב של 1,292 קרנות הפנסיה השווייצריות על 1,220.6 מיליארד פרנק שווייצרי (CHF), והן השיגו תשואה נטו על השקעות של 83.7 מיליארד CHF.[1] קרנות אלה הן מהלקוחות החשובים ביותר של מנהלי הנכסים בז'נבה ובציריך.

המקבילה השווייצרית לרזרבות של סינגפור היא הבנק הלאומי השווייצרי (Swiss National Bank, SNB), שהשקעותיו במטבע חוץ נובעות ממדיניותו המוניטרית. ב־30 בספטמבר 2026 היוו מניות 28 אחוזים מהשקעות אלה, והן מנוהלות באופן פסיבי באמצעות שכפול מדדים רחבים. הבנק הלאומי מחלק חלק מרווחיו לקונפדרציה ולקנטונים. לשנת 2025 דיווח על רווח של 26.1 מיליארד CHF ועל חלוקה של 4 מיליארד CHF. שום כלל הדומה למסגרת תשואות ההשקעה נטו (Net Investment Returns) של סינגפור אינו קושר את ההוצאה הציבורית בשווייץ לתשואות לטווח ארוך של תיק לאומי.[2]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

ההבדל במבנה יוצר הבדל בתפקידו של המרכז הפיננסי. בז׳נבה משרתים בנקים פרטיים ומנהלים עצמאיים לקוחות פרטיים ומוסדות מחו״ל ומשווייץ. עסקיהם תלויים במשיכת עושר. בסינגפור חלק גדול מהחיסכון המקומי מנוהל בידי המדינה, והיא משתמשת בהון זה כדי למשוך מנהלים פרטיים ולעגן מוסדות מרכזיים. המודל של ז׳נבה מבוזר ופרטי. המודל של סינגפור ריכוזי וציבורי, אך נותר פתוח לתחרות פרטית.

לכל מודל יתרונות משלו. השיטה השווייצרית מפזרת את קבלת ההחלטות בין קרנות פנסיה ודירקטוריונים רבים, וכך מגבילה את סיכון הריכוזיות ואת ההשפעה הפוליטית. השיטה הסינגפורית מאפשרת השקעה לטווח ארוך בהיקף ובאופק ששום משקיע פרטי אינו יכול להשתוות אליהם, והיא העניקה למדינה את האמצעים לכוון את התפתחות המרכז הפיננסי שלה. מנהלי הנכסים בז׳נבה, המנהלים מנדטים בין היתר עבור קרנות ריבוניות, מכירים את המשקיעים של סינגפור כלקוחות. המשקיעים של סינגפור, מצדם, מכירים את ז׳נבה כמקום שבו מנוהל חלק ניכר מהעושר הפרטי של העולם.

במספרים

CPF: פועלת מאז 1 ביולי 1955, ועד ספטמבר 1955 נרשמו בה 160,000 עובדים ו־12,900 מעסיקים. שיעור ההפרשה המשולב בשיאו: 50 אחוזים ב־1984–1985. חברי ה־CPF ויתרותיה ביוני 2026: 4.3 מיליון ו־689 מיליארד דולר. התיק הראשוני של Temasek ב־1974: 354 מיליון דולר סינגפורי ($) ב־35 חברות. שווי התיק נטו שלה ב־31 במרץ 2026: 518 מיליארד $, עם תשואה של 10.5 אחוזים לשנה אחת ושל 6.8 אחוזים לעשרים שנה. אחזקת Temasek ב־DBS בפברואר 2026: 28.30 אחוזים. התשואה הריאלית של GIC לעשרים שנה עד 31 במרץ 2026: 3.4 אחוזים לשנה. העברה מהרשות המוניטרית ב־7 באפריל 2022: 75 מיליארד $. נכסי הרזרבה הרשמיים בספטמבר 2026: 433.4 מיליארד דולר ארה״ב. תרומת תשואות ההשקעה נטו לשנת הכספים 2026: 28.48 מיליארד דולר, כחמישית מהוצאות הממשלה. מנדטים לניהול חיצוני ב־1998: 25 מיליארד $ של GIC ו־10 מיליארד $ של הרשות המוניטרית. התוכנית לפיתוח שוק המניות של 2025: 5 מיליארד $. קרנות הפנסיה השווייצריות ב־2024: 1,292 קרנות עם 1,220.6 מיליארד CHF.

הערות

1. Swiss Federal Statistical Office, הודעה לעיתונות “Pension Fund Statistics 2024: Final results and key figures”, אמברגו עד 21 בינואר 2026: סך המאזן של 1,292

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

קרנות הפנסיה בשווייץ 1,220.6 מיליארד CHF (2023: 1,129.1 מיליארד CHF); תשואה נטו על השקעות 83.7 מיליארד CHF. ↩

2. Swiss National Bank, “Foreign exchange reserves and Swiss franc bond investments” (snb.ch, נצפה בנובמבר 2026): מניות 28 אחוזים מרזרבות המט”ח ב־30 בספטמבר 2026; ניהול פסיבי המשכפל מדדי שוק רחבים. Swiss National Bank, הודעה לעיתונות “Annual result of the Swiss National Bank for 2025”, 2 במרץ 2026: רווח של 26.1 מיליארד CHF; חלוקה של 4 מיליארד CHF, שליש לקונפדרציה ושני שלישים לקנטונים. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com